

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1487
Podgorica, 14.11.2017.godine

ANALIZA PROGRAMSKE STRUKTURE
NACIONALNOG EMITERA RADIO TELEVIZIJA CRNE GORE

Zakonski okvir

Članom 56 Zakona o elektronskim medijima¹ propisano je da programska osnova opšteg televizijskog programa sadrži programsku šemu kojom se određuje: vrsta programa, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, predviđeni maksimalni opseg oglasnih sadržaja, predviđeni obim sopstvenih audiovizuelnih djela, vrijeme emitovanja.

Članom 74 propisano je da su javni emiteri dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.

Javna usluga podrazumijeva samostalnu i nezavisnu proizvodnju, uređivanje i emitovanje programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći, objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu, kao i proizvodnju i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi.

Javni emiteri su obavezni na njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda, proizvodnju i emitovanje programa koji izražavaju nacionalni i kulturni identitet Crne Gore i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, kao i proizvodnju i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive.

Saglasno članu 76 Zakona, ugovorom između Vlade Crne Gore i nacionalnog javnog emitera utvrđuje se vrsta i obim svih javnih usluga koje javni emiter pruža. Pored programskih obaveza utvrđenih članom 74 ovog zakona, definišu se i programski sadržaji namijenjeni razvoju nauke, obrazovanja i kulture, informisanju lica oštećenog sluha i vida, kao i programski sadržaji na jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Metodološki okvir

U cilju sagledavanja strukture programa, Agencija je uputila zahtjev² Radio Televiziji Crne Gore da dostavi ažuriranu verziju sljedećih dokumenata:

1) **programske osnove** za sva odobrenja za emitovanje izdata Radio Televiziji Crne Gore, na način što će dostaviti pregled koji sadrži glavne elemente programske osnove u skladu sa članom 56 Zakona o elektronskim medijima i to: vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog odnosno reemitovanog programa. U cilju precizne identifikacije traženih programskih sadržaja, emiter je upućen na Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom³.

¹ "Sl. list CG", br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16

² Akt br. 02- 1322 od 04.10.2017.godine

³ "Sl. list CG", br. 011/12

2) dnevne, nedjeljne i mjesečne **programske šeme** pojedinačnih programa, ili ukoliko je programska šema unifikovana, odnosno planirana sa stalnom strukturom, pa mjesečna šema predstavlja zbir identičnih nedjeljnih, šemu za nedjelju dana.

Tokom novembra 2017. godine, na osnovu programskih šema, prikupljeni su podaci koji se odnose na vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog, odnosno reemitovanog programa.

Podaci koji se odnose na Televiziju Crne Gore su upoređeni sa podacima dobijenim na osnovu monitoringa programa izvršenog u periodu od 09.10. do 15.10.2017. godine, te su na osnovu kvantitativne obrade izvedeni rezultati koji se daju u nastavku teksta.

Podaci koji se odnose na Radio Crne Gore predstavljaju podatke dobijene na osnovu podnesenih programskih šema i nijesu upoređeni sa minutažom realizovanog sadržaja.

Imajući u vidu da Televizija Crne Gore emituje dva televizijska programa putem kojih se u nekim slučajevima emituje isti programski sadržaj, a da je Pravilnikom o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom propisano da se u sopstvenu produkciju ubrajaju premijere i prve reprize programskih sadržaja, ovo pravilo je primijenjeno na Televiziju Crne Gore u cjelini. Navedno znači da ukoliko je isti programski sadržaj emitovan na Prvom programu premijerno, a prvo reprizno emitovanje je prikazano na Drugom programu, programski sadržaj je uzet kao sopstvena produkcija i Prvog i Drugog programa. Ukoliko je isti programski sadržaj imao premijerno i prvo reprizno emitovanje na Prvom programu, a drugo reprizno emitovanje na Drugom programu, sadržaj je uzet kao sopstvena produkcija samo Prvog programa.

Polazni podaci

Nacionalnom javnom emiteru „Radio Televizija Crne Gore“ izdata su sljedeća odobrenja za emitovanje:

- Odobrenje O-TV-J-01 izdato za „Prvi program Televizije Crne Gore“;
- Odobrenje O-TV-J-02 izdato za „Drugi program Televizije Crne Gore“;
- Odobrenje O-TV-J-03 izdato za „Satelitska Televizija Crne Gore“;
- Odobrenje O-R-J-01 izdato za „Radio Crne Gore - prvi program“;
- Odobrenje O-R-J-02 izdato za „Radio Crne Gore - drugi program / Radio 98“.

Za potrebe ovog dokumenta nije analiziran program Satelitske Televizije Crne Gore.

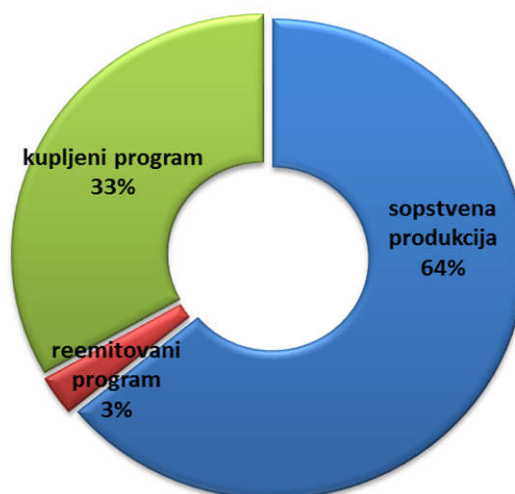
Prvi program Televizije Crne Gore

Prvi program Televizije Crne Gore (TVCG1) emituje program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta televizijskog programa.

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun⁴.

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantna je sopstvena produkcija (64%). U navedeno nije ušlo oko 7 sati programa (na nivou sedmice) koji se odnosi na drugo i ostala reprizna emitovanja pojedinih programskih sadržaja.

Kupljeni program ima učešće od 33% ukupno emitovanog programa.

Grafik 1: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

⁴ Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom

U posmatranom periodu TVCG1 je emitovao 3% reemitovanog sadržaja koji se odnosi na reemitovanje programa Radija Crne Gore.

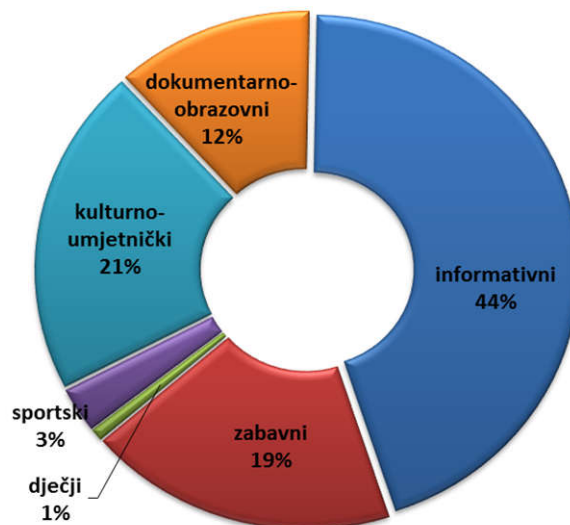
Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno informativni sadržaj, 44%.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 37 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta). Radnim danima se emituje i informativna emisija na albanskom jeziku, kao i informativna emisija na gestovnom govoru.

Kulturno-umjetnički program čini 21%, dok zabavni program čini 19% ukupnog sadržaja.

Slijedi dokumentarno-obrazovni program sa 12% ukupnog emitovanog sadržaja.

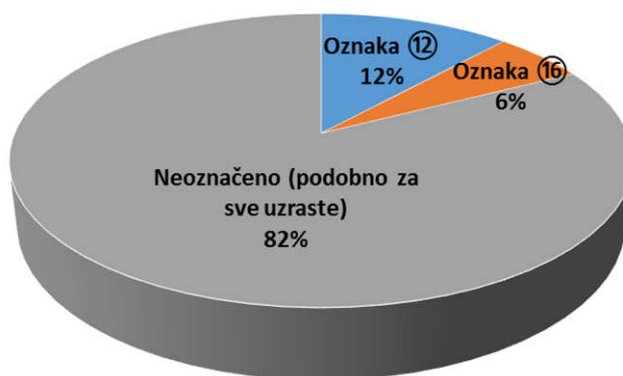
Sportski program čini 3% emitovanog sadržaja, dok najmanje učešće u strukturi programa po vrsti čini dječji program (1% na sedmičnom nivou).

Grafik 2: Struktura sadržaja vrsti (sedmično)

Imajući u vidu obavezu označavanja programskih sadržaja sa aspekta dobne kategorizacije, tj. obavezu da zvučno i vizuelno upozori na programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, TVCG1 označava oko 18% ukupnog programa. Dakle 82% programa je, prema procjeni emitera, neoznačeno, tj. podobno za sve uzraste.

Od ukupnog programa TVCG1, 12% sadržaja predstavlja program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 12 godina. Program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 16 godina predstavlja 6% ukupnog programa. Prvi program Televizije Crne Gore nema sadržaje sa oznakom 18.

Grafik 3: Struktura sadržaja po dobnoj kategorizaciji

Drugi program Televizije Crne Gore

Drugi program Televizije Crne Gore (TVCG2) emituje program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta televizijskog programa.

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (59%). Sopstvena produkcija čini 36% ukupno emitovanog sadržaja Drugog programa Televizije Crne Gore.

U navedeno nije ušlo oko 26 sati programa (na nivou sedmice) koji se odnosi na reprizna emitovanja pojedinih programskih sadržaja, koja se saglasno Pravilniku Agencije ne smatraju sopstvenom produkcijom.

U posmatranom periodu TVCG2 je imao 5% reemitovanog sadržaja.

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno sadržaj kulturno-umjetničkog karaktera, 27%.

Slijedi zabavni program sa 23% ukupnog programa i sportski program sa 16%.

Informativni sadržaji čine 15% ukupnog emitovanog sadržaja.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta. Zakonom propisanu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta predstavlja reemitovani programski sadržaj „Glas Amerike“ prosječnog trajanja 30 minuta.

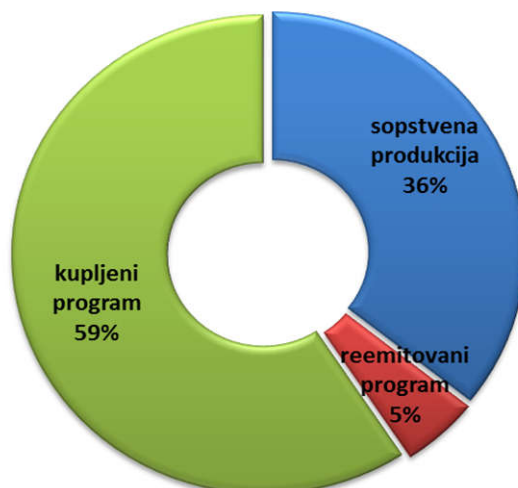
Dokumentarno-obrazovni program u ukupnoj strukturi ima učešće od 13%.

U posmatranoj sedmici emiter je imao 6% dječjeg programa.

Imajući u vidu obavezu označavanja programskih sadržaja sa aspekta dobne kategorizacije, tj. obavezu da zvučno i vizuelno upozori na programske sadržaje kojima se može ugroziti razvoj maloljetnika, TVCG2 označava oko 15% ukupnog programa.

Dakle 85% programa je, prema procjeni emitera, neoznačeno, tj. podobno za sve uzraste.

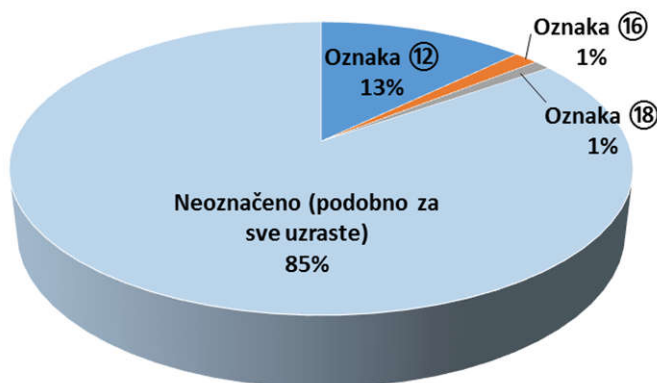
Program koji nije podoban za maloljetnike mlađe od 12 godina čini 13%. U posmatranom periodu programski sadržaji koji nijesu podobni za mlađe od 16, odnosno od 18 godina, činili su po 1% programa.

Grafik 4: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

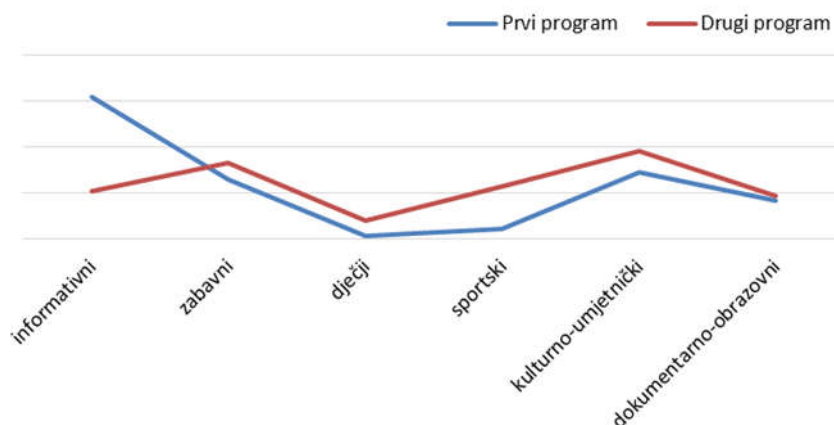

Grafik 5: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Grafik 6: Struktura sadržaja po dobnoj kategorizaciji

Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Televizije Crne Gore, po vrsti sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku TVCG1, dok TVCG2 ima nešto raznovrsniju strukturu, sa značajnijim učešćem sportskog i dječjeg programa.

Grafik 7: Struktura programa po vrsti (TVCG1 vs TVCG2)

Prvi program Radija Crne Gore

Prvi program Radija Crne Gore (RCG1) emituje program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta radijskog programa.

Prvi program Radija u prosjeku na sedmičnom nivou emituju program koji sadrži 57% muzike i 43% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

Navedeno znači da RCG1 dnevno proizvodi i emituje oko 13,5 sati različitih sadržaja, dok ostatak emitovanog vremena predstavlja muzika.

Posmatrano po produkcijskom izvoru, cjelokupan emitovani sadržaj je sopstvena produkcija Prvog programa Radija. Reemitovanog i kupljenog programa nema.

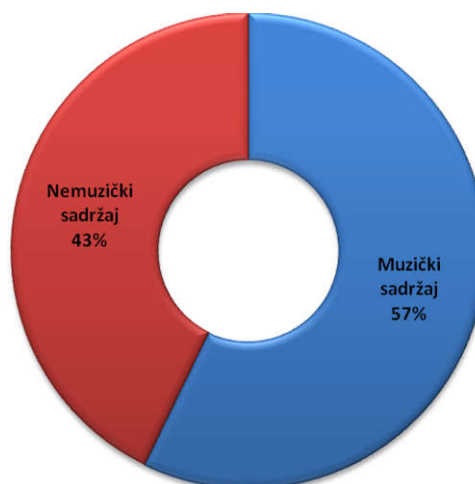
Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno informativni sadržaj, 85%.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, kao i Zakonom propisanu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

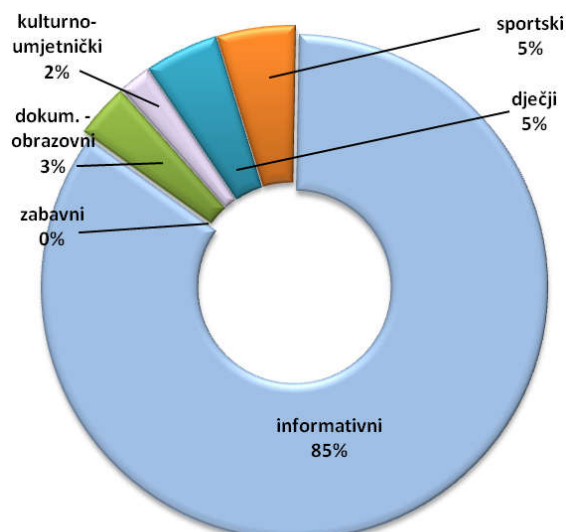
Svakodnevno se emituje i informativna emisija na albanskom jeziku, i petnaestodnevno emisija na romskom jeziku.

U strukturi programa po vrsti slijede sportski i dječji program (po 5%), dokumentarno-obrazovni (3%) i kulturno-umjetnički (2%).

Na Prvom programu Radija Crne Gore nema emisija koje imaju dominantno zabavni sadržaj.

Grafik 8: Struktura radijskog programa

Grafik 9: Struktura nemuzičkog sadržaja po vrsti (sedmično)

Drugi program Radija Crne Gore – Radio 98

Drugi program Radija Crne Gore (Radio 98) emituje program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta radijskog programa.

Radio 98 u prosjeku na sedmičnom nivou emituju program koji sadrži 96% muzike i 4% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

Navedeno znači da Radio 98 dnevno emituje oko jedan sat različitih nemuzičkih sadržaja, od čega je reemitovano 62%.

Reemitovani sadržaj predstavlja reemitovanje informativnih emisija Prvog programa Radija Crne Gore. Kupljenog programa nema.

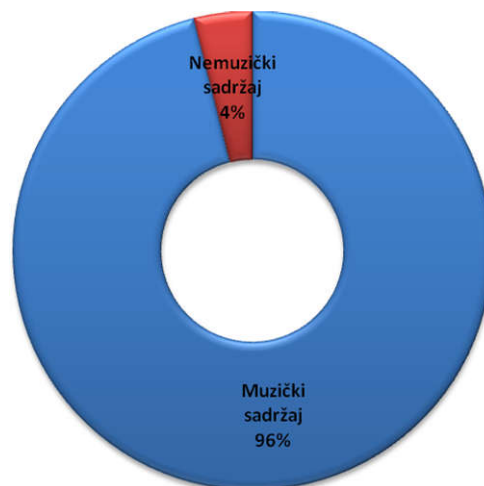
Nemuzički sadržaj, nezavisno od produkcijskog izvora, dominantno je informativnog karaktera, 62%.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, kao i Zakonom propisanu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

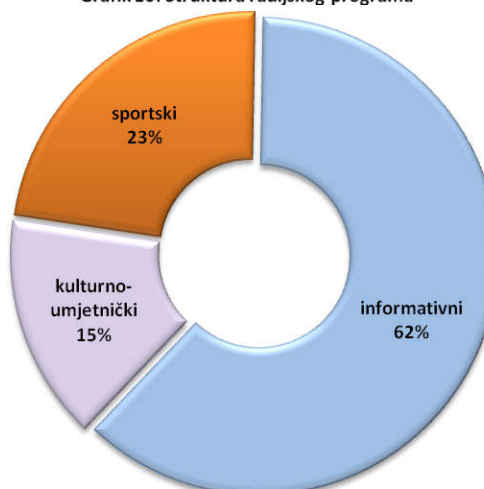
U strukturi nemuzičkog sadržaja (po vrsti) slijede sportski (23%) i kulturno umjetnički program (15%).

Ostalih kategorija programa nema.

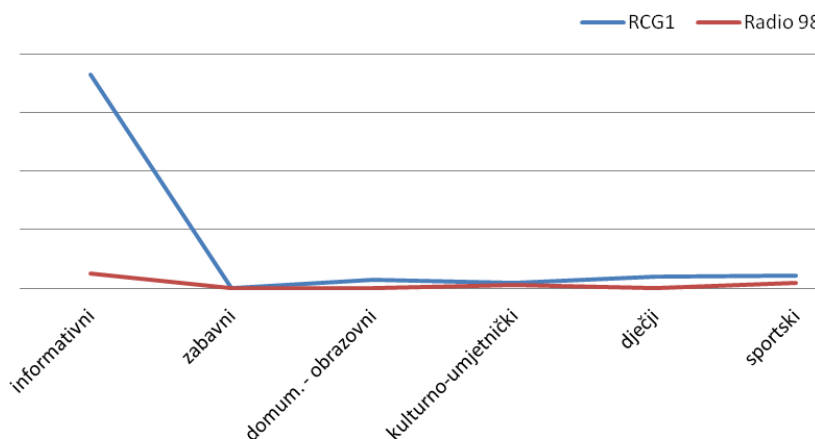
Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Radija Crne Gore, po vrsti sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku RCG1, dok Radio 98 ima dominantno muzički sadržaj.

Grafik 10: Struktura radijskog programa

Grafik 11: Struktura nemuzičkog sadržaja po vrsti (sedmično)

Grafik 12: Struktura programa po vrsti (RCG1 vs Radio 98)

Sektor za monitoring
Sunčica Bakić